

Metsähallituksen aitonevan aurinkovoimahankkeen hankekuvaus

Metsähallitus suunnittelee aurinkovoimahanketta Kihniön kuntaan Aitonevan entiselle turvetuotantoalueelle. Hanke-alue sijaitsee noin 6 km itään Kihniön kuntakeskuksesta ja noin 700 m etäisyydellä Virtojen kuntarajasta.

Hankealue sijaitsee pääpiirteissään Iso Keisarijärven ympärillä ja Lavajärven läheisyydessä. Hankealueen lähistöllä Lavajärven rannalla sijaitsee lomarakennuksia. Hankealue on pääosin vanhaa tuotannosta poistettua turvetuotanto- aluetta sekä osin talousmetsää.

Hankealueen pinta-ala on n. 284 ha, josta aurinkopaneeleita tulee alustavan suunnitelman mukaisesti sijoittumaan n. 265 ha alueelle. Voimalan ennustettu vuosituotanto on noin 190 GWh. Aitonevan hankealueelle on suunniteltu rakennettavan paneelialueiden lisäksi sähköasema sekä sen yhteyteen energiavarasto. Sähköasema ja energiavarasto rakentuvat joko hankealueen etelä- tai pohjoisosaan.

Sähköntuotanto on suunniteltu alkavaksi vuonna 2029, jolloin aurinkovoimala liitetään Fingridin kantaverkkoon vuonna 2029 valmistuvalle Parkanon sähköasemalle. Aurinkovoimalan oireointiaika on noin 30 vuotta.

Aurinkopaneelit asennetaan kiinteisiin, itä-länsisuuntaisiin telineisiin riveittäin. Rivien väliin jätetään huoltokäytävät, ja paneelientäät aidataan. Paneelirivit sijoittuvat Iso Keisarijärven ympärille, mutta järven koillisreunaan niitä ei ole suunniteltu. Aurinkovoimalan rakentamisen arvioidaan kestävän noin 2–3 vuotta. Rakentamiseen sisältyvät sähkö- aseman ja energiavaraston rakentamistyöt, paneelitelineiden perustus- ja pystytystyöt, paneelien asennus- ja sähkö- työt, sähkökaapeliin rakentaminen, tiestön perusparannustyöt sekä uusien teiden rakentaminen.

Kulku hankealueelle perustuu pääasiassa nykyiseen tieverkkoon ja kulku on suunniteltu valtatie 23 sekä yksityistei- den kautta. Hankkeessa käytettävät tieyhteydet tarkentuvat tarkemmassa suunnittelussa ja teiden käytöstä sovitaan ylläpitäjien kanssa.

Metsähallitus on hankealueen maanomistaja ja toimii aurinkovoimahankkeen kehittäjänä. Hankeoikeudet siirretään ennen rakennusvaiheen alkamista voimalaa operoivalle yhtiölle. Metsähallitus jää hankealueella vuokranantajaksi, mutta ei osallistu aurinkovoimalan rakentamiseen tai sähköntuotantoon. Aurinkovoimalan rakentaja ja sitä operoiva energiayhtiö valitaan kilpailutuksen kautta.

Hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointia (YVA) (Pirkanmaan ELY-keskuksen päätös, nro PI- RELY/11153/2024). Hankkeessa on meneillään rakentamislupahakemuksen laadinta.

Sähkönsiirron vaihtoehdot

Hankealueen pohjoispuolelle on suunnitteilla ABO Wind Oy:n Kihniön ja Virtain kuntiin sijoittuva Myyränkankaan tuulivoimahanke. Hankealueet ovat osin päällekkäiset, mutta Aitonevan hankealueen puoleiselle osalle ei sijoitu Myyränkankaan hankkeessa tuulivoimaloita. Hankkeen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavaksi osittain yhdessä Myyränkankaan tuulivoimahankkeen kanssa. Aitonevan aurinkovoimahankkeessa tarkastellaan sähkönsiirtovaihto- ehtoa SVE1. Sähkönsiirtoreitti tulee rakentumaan Aitonevan hankealueen pohjoisosasta (SVE1A) tai eteläosasta (SVE1B).

SVE1: Sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan 110 kV ilmajohtolla Myyränkankaan tuulivoimahankkeen sähkö- asemalle, josta lähtisi Myyränkankaan reitin rinnalla kulkeva oma 110 kV ilmajohto, tai hankkeiden yhteinen 400 kV ilmajohto Parkanon Vakerinmäen sähköasemalle. Myyränkankaan sähkönsiirron selvittävät voimajohtoreitit on esitetty tuulivoimahankkeen hankesivuilla: <https://www.aboenergy.com/fi/hankekehitys-ja-rakentaminen/hank- keet/myyrankangas.html>

Aitonevan sähkönsiirron 110 kV voimajohtoa suunnitellaan alueelle, jossa ei nykytilassa ole voimajohtoa. Sähkönsiir- ron suunnittelu tarkentuu hankkeen edetessä, jolloin tullaan käymään keskusteluja maanomistajien kanssa. Sähkön- siirtoreitin lupaprosessi tehdään erillishankkeena.

Aitonevan aurinkovoimahanke - alustavia vaikutusarvioinnin tuloksia

Aurinkovoimahankkeen merkittävät vaikutukset syntyvät rakentamisaikana maaperän muokkaustoimista, joita ovat mm. maatyöt, tarvittavilta osin puuston ja muun kasvillisuuden poisto, ojien parannukset sekä huoltoteiden rakentaminen ja kunnostaminen. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti pintavesiin. Hankkeessa hyödynnetään olemassa olevia turvetuotannon aikaisia vesienhallintarakenteita pintavesivaikutusten ehkäisemiseksi. Aurinkovoiman rakentamisen aikaiset vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen syntyvät lähtökohtaisesti rakentamistoimien ja liikenteen aiheuttamasta melusta sekä ajoittaisesta pölyämisestä.

Aurinkovoimalan toiminnasta ei aiheudu normaalioloissa merkittäviä ympäristövaikutuksia ja poikkeustilanteisiin varaudutaan. Aurinkovoimalan toiminnan aikaisten ympäristöriskien todennäköisyys on matala ja ne aiheutuvat poikkeus- ja onnettomuustilanteista (esim. tulipalot). Riskejä hallitaan tarkkailulla ja ennalta varautumisella. Toimintavaiheessa vaikutuksia aiheutuu ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen lähinnä virkistyskäyttöolosuhteiden muutoksen (esim. alueen aitaaminen) ja maisemanmuutoksen seurauksena. Hanke tuo Kihniön kunnalle verotuloja ja elinkeinovaikutuksia sekä rakentamis- että toiminta-aikana.

Vaikutukset pintavesiin

Aurinkovoimala-alueen rakentamisen aikaisia vesistövaikutuksia ovat lähinnä maanmuokkaustöistä johtuva hulevesien kiintoainekuormituksen kasvaminen. Tämä voidaan havaita rakennustöiden aikaisena samentumisena lähinnä hankealueen ojissa ja mahdollisesti lähimmissä vesistöissä, eli Iso Keisarijärven ja Lavajärven. Samentuminen on ohimenevää eikä hankkeella ole toimintavaiheessa merkittäviä vaikutuksia vesistöihin.

Puustoisilla alueilla syntyy hydrologisia muutoksia, kun paneelialueelta häviää haihduttavaa puustoa ja vettä sitovaa muuta kasvillisuutta, jolloin pintavalunta kasvaa, mikä voi lisätä eroosiota rakennetun ympäristön läheisyydessä. Pintavesivaikutuksia lievennetään ja ehkäistään rakentamisen aikaisilla toimenpiteillä, kuten hyödyntämällä olemassa olevia turvetuotannon aikaisia vesienhallintarakenteita tai rakentamalla kosteikkoja, jotka keräävät kiintoainetta. Kosteikot toimivat myös luonnon monimuotoisuutta edistävinä alueina.

Maisemavaikutukset

Aurinkovoimalan rakentaminen muuttaa maisemaa. Turvetuotannon muokkaama maisematila muuttuu paneelialueeksi; sähköntuotannon ympäristöksi Ison Keisarijärven, Pienen Keisarijärven ja Lavajärven välillä sekä Äijännelällä. Idän suunnalla aurinkovoimala muuttaa myös pienialaisemmin Töyräsalonnevan ja Pyöräkankaan viereisiä rämemet-säalueita. Vaikutukset kohdistuvat kuitenkin pääosin hankealueelle ja sen lähimaisemaan, sillä aurinkovoimalan rakenteet ovat matalia (korkeus noin 3–5 metriä). Maisemavaikutuksia aiheuttavat paneelien lisäksi huoltotiet, muuntamot, sähköasema, energiavarasto ja aitaukset.

Hankealueella on noin 90 hehtaarin verran nuorta tai nuorehkoa sekametsää, joka poistetaan. Puuston poiston myötä merkittävin maisemamuutos tulee olemaan nähtävissä lähinnä Amandantiellä ajettaessa. Valtatielle 23 voimalan rakenteet voivat näkyä harvennushakkuiden jälkeen. Etelän suunnalla Lapanevantien varressa aurinkovoimaloiden näkyvyys on todennäköistä Korkeakankaan länsi- ja lounaispuolella. Hankealueen ympärille esitetään jätettäväksi metsäisiä ja puustoisia alueita, jotka luovat näkösuojaa asutukseen päin. Aitonevan lintutornille ei aiheudu maisemavaikutuksia puuston ollessa kasvussaan. Talousmetsäalueella harvennushakkuiden jälkeen aurinkovoimalan rakenteet voivat näkyä myös lintutornilla.

Hankkeen sähkönsiirron ilmajohto tulee näkymään maisemassa voimajohtolinjana, jossa linjan alta on poistettu puusto noin 50 m leveydeltä.

Asutus ja virkistyskäyttö

Hankealuetta lähin asutus on loma-asutus Lavajärven rannassa. Etäisyys lähimpään lomarakennukseen hankealueesta on noin 150 metriä ja etäisyys lähimpään asuinrakennukseen 1,4 kilometriä.

Aitoneva kuuluu Lauhanvuori-Hämeen kangas UNESCO Global Geoparkiin ja on yksi Kihniön nimetyistä geopark-kohteista sekä osa Euroopan teollisuusperintöreitistöä (ERIH). Aurinkovoimalan hankealueen läpi Iso Keisarijärven läheisyydessä kulkee Kihniön Geopark-maastoliikuntareitti. Kihniön Geopark-kohteet yhdistävä reitti kulkee

Pyhäniemi-Käskyvuori-Aitoneva-välillä ja on pituudeltaan yhteensä noin 65 km. Reitillä on talvisin myös moottorikelkkaura.

Aitonevan hankealueen hirvieläinten ja pienriistan metsästysoikeus on vuokrattu Nerkoon metsästäjät ry:lle. Lounaispuolelle noin 1,5 km etäisyydelle hankealueesta sijoittuu alueen historiasta kertova Aitonevan turvemuseo, ja alueella sijaitsee museon lisäksi myös konenäyttely, lintutorni, laavu ja alueen lajistosta kertova ympäristöpolku. Kesäisin museon yhteydessä toimii kesäkahvila.

Vaikutuksia virkistykseen tulee aurinkopaneelien aitaamisesta. Voimalan aitaaminen rajoittaa liikkumista ja metsästystä Iso Keisarijärven ranta-alueilla sekä Lavajärven ja Iso keisarijärven välisellä alueella. Hankkeen toteuttaminen edellyttää Kihniön Geopark-maastoliikuntareitin ja moottorikelkkauran osittaista uudelleen linjaamista. Hankkeen toteuttaminen ei vaikuta Aitonevan turvemuseon ja sen läheisyydessä olevan lintutornin, ympäristöpolun ja laavun käyttöön.

Muut lähialueen hankkeet

Hankealueen läheisyyteen on suunnitteilla myös muita energiahankkeita. Hankealueen pohjoispuolelle on suunnitteilla ABO Wind Oy:n Kihniön ja Virtain kuntiin sijoittuva Myyränkankaan tuulivoimahanke sekä luoteeseen Ilmatar Lylyharju Oy:n Lylyharjun tuulivoimahanke, joka sijoittuu Kihniön, Parkanon ja Kurikan kuntarajalla. Lähimpiä tiedossa olevia uusiutuvan energian hankkeita on esitetty Suomen Uusiutuvat ry:n karttapalvelussa <https://suomenuusiutuvat.fi/tuulivoima/hankkeet-ja-voimalat-suomessa/kartta/>.